

پایه: ششم ابتدایی
دبستان پسرانه حضرت جوادالائمه (ع)
مدیر: منصور زارع
سال تحصیلی ۹۵-۹۴

- از روش‌هایی که قبلاً برای دانش‌آموز استفاده شده و مفید نبوده، خودداری گردد.
- از روش‌هایی که دانش‌آموزان دچار دست‌پاچی می‌شوند، پرهیز شود.
- از توجه مستقیم به ناتوانی بچه‌ها در انجام فعالیت‌های نوشتاری، جلوگیری شود.
- دانش‌آموزانی که از نظر شنیدن مشکل دارند، نزدیک به معلم قرار گیرند.

به‌عنوان پیش‌آزمون، برای آشنایی با دانسته‌های قبلی دانش‌آموزان، با به‌کارگیری همان روش‌های سنتی قبل املایی کاملاً خارج از متن کتاب، شامل کلماتی با ارزش املایی بالا گفته شد. بعد از تصحیح ورقه‌های املا، نمره‌های دانش‌آموزان در سه گروه خیلی خوب، خوب و قابل قبول، دسته‌بندی و درصدگیری شد.

اهمیت و چرایی موضوع:

صحیح‌نویسی دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی از اهمیت بالایی برخوردار است. عموماً فراگیرانی که اهمیت کمی به درس املا می‌دهند، مشاهده شده که در نوشتن پاسخ سوال درس‌های دیگر هم، غلط املایی دارند. به‌علاوه این مشکل در پایه‌های بالاتر نیز گریبان‌گیر آن‌ها می‌شود. به همین دلیل بر آن شدیم با ارائه راه‌کارهایی، تمرکز و دقت دانش‌آموزان را در املانویسی افزایش دهیم.

هم‌اندیشی و ارائه راه‌کار:

به‌دلیل اینکه دانش‌آموزان در طول سال در نوشتن املا دچار بی‌دقتی‌هایی می‌شوند، تصمیم گرفتیم با ارائه راه‌کارهایی، مشکل بی‌دقتی و عدم تمرکز آن‌ها در نوشتن و مهارت شنیدن را برطرف کنیم. بر اساس این موارد و نیز اهمیت صحیح‌نویسی، پیشنهاد شد املانویسی را از حالت سنتی در آورده و به آن ارزش بیشتری بدهیم تا از پایه‌های پایین‌تر که مرحله اصلی شکل‌گیری مهارت نوشتاری دانش‌آموزان است، بتوانیم شاهد نوشته‌هایی با حداقل غلط باشیم.

در این تدریس از روش «فرنالد» استفاده کردیم، برای همین نکات و راه‌کارهایی به شرح زیر ارائه گردید:

- از جلب‌توجه دانش‌آموز در شرایطی که باعث تشدید هیجانات او می‌گردد، پرهیز شود.

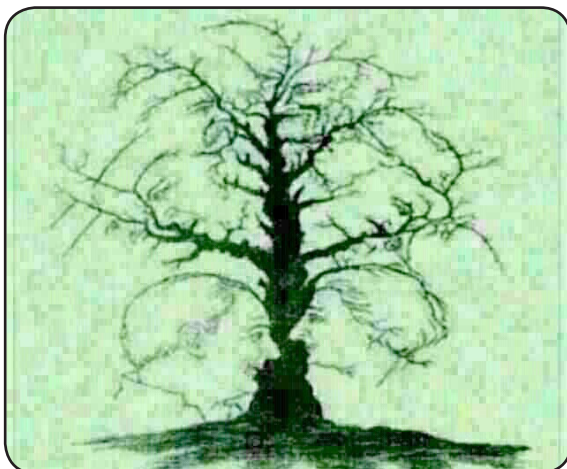
دانش‌آموزان در حال نوشتن شکل املائی کلمات، برای ماندگاری در ذهنشان

مرحله دوم:

برای افزایش دقت و تمرکز دانش‌آموزان، با استفاده از بردهوشمند، عکس‌هایی که شامل تصاویری نهفته بود را نشان دادیم و از آن‌ها خواستیم با دقت به عکس‌ها نگاه کرده و تصاویر پنهان آن‌ها را بیابند.

محاسن:

- ایجاد شور و هیجان در کلاس.
- افزایش اشتیاق یادگیری در دانش‌آموزان.
- افزایش تعامل بین دانش‌آموزان از طریق کارگروهی.
- یادگیری بیشتر دانش‌آموزان با افزایش دقت دیداری و شنیداری آن‌ها.
- رفع مشکلات یادگیری در دانش‌آموزانی که دیرتر فرا می‌گیرند.

نمونه‌ای از عکس دارای تصاویر پنهان

مرحله اول:

طرح‌درس اول بعد از چند جلسه مشورت و بررسی جوانب کار، به مرحله اجرا درآمد. معلم پس از انجام کارهای اولیه در کلاس و زمینه‌سازی برای آموزش کلمات انتخابی از املائی گفته شده، دانش‌آموزان را آماده یادگیری نمود.

دانش‌آموزان را در سه گروه قرار دادیم و با اشاره به اینکه امتیاز به گروه‌ها داده می‌شود، تعدادی از کلمات را روی برگه نوشته و چاپ کردیم. سپس چند کلمه را انتخاب و بر روی تابلو نصب کردیم. بعد به صورت تصادفی پنج نفر را از یک گروه صدا زدیم تا در مدت زمان ۲۰ ثانیه به کلمات نصب شده روی تابلو نگاه کنند و روی خود را برگردانند. معلم نیز با طرح سوالاتی مثل، «ترتیب چسباندن کلمات روی تابلو چگونه بود؟» دقت نظر فراگیران را می‌سنجید. در ادامه معلم با جابه‌جایی ترتیب کلمات و پرسش از چند دانش‌آموز، آن‌ها را به دقت در کلمات توجه و به گروه امتیاز می‌داد. سرانجام، فراگیران کلمات نوشته شده را در دفتر خود یادداشت می‌کردند. از گروه‌های دیگر نیز افرادی انتخاب و با کلمات جدید مجدداً این کار تکرار شد، تا تمام کلمات روی تابلو نصب و در معرض دید دانش‌آموزان قرار گرفت. با این روش، فراگیران شکل املائی کلمات را با دقت به‌خاطر سپرده و با چندین مرتبه نوشتن کلمات در دفتر، تصاویر آن‌ها به‌خوبی در ذهنشان ماندگار شد. افراد انتخاب نشده نیز، با دقت در کلمات و نوشتن آن‌ها، یادگیری خود را افزایش می‌دادند.

محاسن:

- ایجاد انگیزه و شور و نشاط در بین دانش‌آموزان.
- افزایش دقت در حیطه دیداری دانش‌آموزان.
- بالابردن انگیزه رقابت سالم و ایجاد حس همکاری بین دانش‌آموزان.

معلم در حال سنجیدن دقت نظر دانش‌آموزان در ترتیب چسباندن کلمات

مرحله سوم:

در این مرحله به این نتیجه رسیدیم، وسایلی که باعث حواس پرتی دانش آموزان در کلاس می شود را از جلوی دید آن ها حذف کنیم. پس از آن با استفاده از بردهوشمند، کلماتی را به صورت ناقص تایپ کرده و از دانش آموزان خواستیم با حروف مناسب کلمات را کامل کنند.

بعد از اجرای مراحل فوق در سه مرحله تدریس، متن دیگری با کلمات کار شده نوشتیم و برای بار دوم به دانش آموزان املا گفتیم.

محاسن:

- پرورش خلاقیت دانش آموزان.
- افزایش تمرکز دانش آموزان در راستای یادگیری بیشتر.

دانش آموزان در حال کامل کردن شکل املائی کلمات با استفاده از حروف مناسب

نتیجه گیری:

با مقایسه املائی پیش آزمون و املائی نهایی این نتیجه حاصل شد که در روش های جدید با برطرف کردن نواقص شنوایی، بالابردن سرعت عمل دانش آموزان، جبران کمبود فضای آموزشی و ایجاد فضای مناسب، می توان تا حد مطلوبی غلط های املائی را کاهش، و صحیح نویسی دانش آموزان را تقویت کرد.

نام کلاس	خیلی خوب (درصد)	خوب (درصد)	قابل قبول (درصد)
ششم (الف)	۷۹/۹۲	۱۳/۳۳	۶/۶۶
ششم (ب)	۶۵	۱۹/۵	۱۵/۵
ششم (ج)	۵۰	۴۶/۶۶	۳/۳۳

نتایج بعد از اولین املائی گفته شده در هر سه کلاس

نام کلاس	خیلی خوب (درصد)	خوب (درصد)	قابل قبول (درصد)
ششم (الف)	۹۰/۰۱	۹/۹۹	صفر
ششم (ب)	۹۰/۳	۶/۴	۳/۲
ششم (ج)	۸۳/۳۳	۱۶/۶۷	صفر

نتایج حاصل شده بعد از اجرای طرح